

Bryssel, 18. helmikuuta 2026
(OR. en, es, fr)

6177/1/26
REV 1 ADD 1

Toimielinten välinen asia:
2025/0132 (COD)

CODEC 196
JAI 180
ASILE 16
FRONT 31

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI asetuksen (EU) 2024/1348 muuttamisesta turvallisen kolmannen maan käsitteen soveltamisen osalta (ensimmäinen käsittely) – Säädöksen hyväksyminen = Lausumat

Espanja on pyytänyt, että neuvoston pöytäkirjaan merkitään seuraava lausuma:

1. Espanja on sitoutunut panemaan täytäntöön Euroopan muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen. Sopimus on historiallinen virstanpylväs turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallintaa koskevan kattavan EU:n toimintapolitiikan ja oikeudellisen kehyksen kehittämisessä. Kansainvälistä suojelua koskevan yhteisen menettelyn luomisesta annettu asetus (EU) 2024/1348 on kyseisen oikeudellisen kehyksen keskeinen osa.
2. Espanja ei kannata kyseisen asetuksen muutosehdotusta neljästä syystä, jotka liittyvät lainsäädännöllisiin, oikeudellisiin, ulkosuhteita koskeviin ja operatiivisiin näkökohtiin.

3. Ensinnäkin asetus heikentää muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen eheyttä. Se edellyttää Euroopan muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen muuttamista jo ennen sen soveltamisen aloittamista, jonka odotetaan tapahtuvan kesäkuussa 2026. Muutos tehtäisiin ennen kuin voidaan tarkistaa, toimiiko uusi oikeudellinen kehys kokonaisuudessaan ja toimivatko erityisesti vuoden 2023 lopussa hyväksytyyn asetukseen jo sisältyvät turvallisen kolmannen maan käsitettä koskevat uudet säännökset. Lisäksi olisi muutettava yhtä niistä tekijöistä, jotka osoittautuivat erityisen arkaluonteisiksi kokonaisratkaisuun pyrittäessä, eli turvallisen kolmannen maan käsitettä. Tätä ehdotusta ei voida analysoida erikseen, vaan tiiviissä yhteydessä palauttamisasetusta koskevaan ehdotukseen ja siinä esitettyihin palauttamiskeskuksiin. Espanja suhtautuu kriittisesti kyseisiin kolmansiin maihin sijoitettuihin palauttamiskeskuksiin.
4. Toiseksi Espanja kyseenalaistaa oikeudellisesti sen, että tekstiin sisällytetään mahdollisuus tehdä ei-sitovia sopimuksia tällä alalla. Näillä sopimuksilla ei voida taata kolmanteen maahan siirrettävien hakijoiden oikeuksien ja velvollisuuksien kunnioittamista. Ei ole takeita siitä, että tällaisille hakijoille annetaan unionin ja kansainvälisen oikeuden mukaista tehokasta suojelua. Jos sopimukset eivät lisäksi ole sitovia, on kyseenalaista, miten jäsenvaltiot ja kolmannet maat voidaan velvoittaa noudattamaan niitä. Säättämällä nimenomaisesti unionin mahdollisuudesta tehdä itse tätä asiaa koskevia ei-sitovia sopimuksia kolmansien maiden kanssa jäsenvaltiot ottavat suuren vastuun ja riskin, jota ei voida hyväksyä. Lisäksi on olemassa suuri riski, että Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksessa vahvistetun palauttamiskiellon periaatteen mahdollisesta rikkomisesta nostetaan kanne. Oikeudelliset riskit koskevat myös mahdollista vaikutusta vastuun määrittämistä koskeviin sääntöihin. Näin ollen ei voida sulkea pois sitä mahdollisuutta, että turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinta-asetuksen mukaiset jäsenvaltioiden väliset siirrot keskeytetään, koska kansalliset tuomarit voivat katsoa, että henkilöitä ei voida siirtää maihin, jotka ovat allekirjoittaneet tällaisia sopimuksia.

5. Kolmanneksi se, että unioni tai muut jäsenvaltiot tekevät tällaisia sopimuksia Espanjan naapureina olevien kolmansien maiden kanssa, vaikuttaa suoraan kahdenvälisiin suhteisiimme kyseisten maiden kanssa. Tekstissä säädetään ennakkotietojärjestelmästä jäsenvaltioille, joilla on yhteinen raja. Tämä sanamuoto sulkisi kuitenkin pois Espanjan keskeiset naapurimaat, joiden kanssa muut jäsenvaltiot voisivat tehdä sopimuksia ilmoittamatta asiasta Espanjalle ja kuulematta sitä.
6. Neljänneksi Espanja esittää operatiivisella tasolla vakavia epäilyjä muutosehdotuksen vaikuttavuudesta ja tehokkuudesta. Yhteyskriteerin valinnaisuus herättää epäilyjä järjestelmän kestävyydestä. Jos siirretyllä henkilöllä ei ole kolmanteen maahan perhesiteitä eikä sosiaalisia tai taloudellisia siteitä, Espanja pohtii, mikä estää häntä yrittämästä paluuta unioniin, jos hänen tulevaisuudennäkymänsä hänelle vieraassa kolmannessa maassa ovat heikot. Lisäksi jos jotkin jäsenvaltiot käyttävät yhteyskriteeriä ja toiset eivät, edetään kohti epäyhtenäistä järjestelmää sen sijaan, että pyrittäisiin kohti yhteistä järjestelmää. Tällaisen toimenpiteen kustannus-hyötysuhde on myös kyseenalainen. Minkäänlaista edes vähäisessä määrin objektiivista kustannus-hyötyanalyysia ei ole tehty. Lisäksi vastaavanlaiset esimerkit ovat jo osoittaneet, että kustannukset ovat korkeat ja tulokset rajalliset.
7. Kaiken edellä esitetyn perusteella Espanja **VASTUSTAA** tämän asetuksen hyväksymistä ehdotetussa muodossa.

Ranska on pyytänyt, että neuvoston pöytäkirjaan merkitään seuraava lausuma:

Ranska äänestää asetuksen (EU) 2024/1348 muuttamista koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen hyväksymistä vastaan siltä osin kuin se koskee turvallisen kolmannen maan käsitteen soveltamista. Muuttamalla turvallisen kolmannen maan käsitteen soveltamista teksti aiheuttaa merkittäviä operatiivisia, oikeudellisia ja poliittisia riskejä sekä niille jäsenvaltioille, jotka päättävät luopua yhteyskriteeristä, että niille jäsenvaltioille, jotka eivät halua tai varsinkaan voi tehdä niin.

Yhteyskriteerin velvoittavuuden poistaminen ja mahdollisuus tehdä sen vastineeksi sopimuksia tai järjestelyjä kolmansien maiden kanssa horjuttaa muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen puitteissa hankalasti saavutettavaa tasapainoa ja vaarantaa siten sopimuksen täytäntöönpanon:

- tekstiin liittyy edelleen liikkumisen lisääntymisen riski, jota ei voitu arvioida ennen lainsäädännön tarkistuksen esittämistä etukäteen tehdyn vaikutustenarvioinnin puuttuessa;
- teksti voi vaikeuttaa Dublin-järjestelmän ja turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinnasta 14. toukokuuta 2024 annetun asetuksen (EU) 2024/1351 mukaisten jäsenvaltioiden välisten siirtojen toteuttamista;
- tämä johtuu erityisesti mahdollisuudesta tehdä ”järjestelyjä”, jotka eivät ole luonteeltaan sitovia, joten ne eivät anna jäsenvaltiolle kaikkia tarvittavia takeita sen varmistamiseksi, että turvapaikanhakija saa siinä kolmannessa maassa, johon hakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio aikoo palauttaa hänet, turvallisen kolmannen maan käsitteen edellyttämän suojelun tason, erityisesti tosiasiallisen pääsyn suojelun piiriin.

Lopuksi Ranska toistaa vastustavansa tällaisia sopimuksia tai järjestelyjä, joihin liittyy erityisesti ulkoisen toiminnan rahastojen kautta myönnettävää unionin rahoitusta.